

JU Osnovna škola „Mirsad Prnjavorac“ Vogošća

Izvedbeni plan i program Ekskurzija učenika IX razreda

Školska 2016./2017. Godina

IZVEDBENI PLAN I PROGRAM

Ekskurzija

Izvedbeni plan i program predstavlja dokument kojim su operativno razrađuju oblici odgojno-obrazovnog rada sa jasno razrađenim bitnim elementima.

a) Odgojno-obrazovni ciljevi i zadaci

U realizaciji ekskurzije svi programski sadržaji bit će realizirani u skladu sa odgojnim, obrazovnim i funkcionalnim ciljevima i zadacima

Odgojni ciljevi -se odnose na sticanje pozitivnih navika i osobina, na razvoj ispravnih moralnih shvatanja, na usvajanje ispravnih normi ponašanja, snaženje želje kod učenika za aktivno izučavanje prirodnih, kulturnih, historijskih, vjerskih, jezičkih i običajnih ljepota i različitosti Bosne i Hercegovine. Pozitivan odnos prema prirodnim ljepotama i ekološkim navikama – Pozitivan odnos prema kulturno-historijskom nasljeđu Bosne i Hercegovine – Razvoj patriotizma i ljubavi prema domovini – Razvoj zdravih životnih navika – Značaj fizičkih aktivnosti i boravka u prirodi za zdrav način života – Razvoj samopouzdanja i ispravnog sazrijevanja i samostalnosti učenika

Obrazovni ciljevi -Usvajanje novih sadržaja odgojno-obrazovnog rada kroz direktno proučavanje i upoznavanje sa prirodnim, historijskim, kulturnim, vjerskim i običajnim ljepotama Bosne i Hercegovine – Razvoj pravilnog odnosa prema tradiciji i očuvanju iste ; Upoznavanja historije, značaja i snage Bosne i Hercegovine tokom i nakon Drugog svjetskog rata; Uočavanje specifičnosti dijalekata u našoj zemlji; – Praktično upoznavanje i širenje ranijih spoznaja o prirodnim ljepotama i bogatstvima Bosne i Hercegovine; – Uticaj prirodnih, historijskih i kulturnih odlika na razvoj likovne umjetnosti; – Razmjena iskustava i spoznaja učenika sa vršnjacima unutar određene ciljne grupe; – Animiranje slobodnih aktivnosti učenika u širenju obrazovnih i spoznajnih činjenica o ljepotama Bosne i Hercegovine.

Odgojni i obrazovni ciljevi se međusobno uslovljavaju i zajednički ostvaruju. Odgoj ima snažnu obrazovnu funkciju, a obrazovanje značajnu odgojnu funkciju.

Funkcionalni, odnosno praktični ciljevi obuhvataju umijeće sposobnosti radnih navika i iskustva koja se mogu primjeniti u neposrednoj životnoj praksi i ogledaju se kroz posebne zadatke da kod učenika razvijaju moć zapažanja i upoređivanja, zaključivanja i dokazivanja, apstrakcije i konkretizacije, analize i sinteze s namjerom da se kod učenika probudi smisao za uviđanje bitnih detalja i odnosa, uzročno posljedičnih veza i funkcija, da se pojača i radoznalost, istraživački duh i mašta , razvijanje voljne stvaralačke aktivnosti učenika. Uočavanje uzročno – posljedičnih veza i odnosa između prirodnih, društvenih, kulturnih i svakodnevnih životnih komponenti .

Zadaci predstavljaju konkretizaciju ciljeva

Ostvaruju se realizacijom sadržaja ekskurzije, a dijele se na opće i specifične odnosno pojedinačne. Direktno upoznavanje sa prirodnim i društvenim pojavama i odnosima .

Upoznavanje sa obrazovnim, privrednim i običajnim znamenitostima pojedinih područja Bosne i Hercegovine – Posjete i upoznavanja prirodnih i kulturno – historijskih spomenika – Zdravstveni, sportski, rekreativni, sociološki i psihološki razvoj učenika .

Opći zadaci su: Sticanje novog znanja, vještina i navika – Svestrani odgoj i obrazovanje – Fizički i psihički razvoj učenika.

Specifični zadaci su: Proučavanje kulturno – historijskih spomenika ; Proučavanje prirodnih ljepota – Upoznavanje specifičnosti života i rada stanovništva pojedinih područja Bosne i Hercegovine (s obzirom na reljef, klimu, tlo, biljni i životinjski svijet, privredu i naselja) – Razvijanje pozitivnog odnosa prema prirodnim, kulturnim i historijskim vrijednostima i naslijeđu – Razvoj pozitivnih socijalnih, zdravstvenih i sportskih potreba i navika

Ciljeve treba konkretizovati kroz sljedeće zadatke:

- ✓ upoznavanje načina života i rada stanovnika pojedinih krajeva;
- ✓ razvijanje pozitivnog odnosa prema : kulturno-historijskom naslijeđu BiH;
- ✓ razvijanje interesovanja za prirodu i izgrađivanje ekoloških navika;
- ✓ podsticanje i ispoljavanje pozitivnih emocionalnih doživljaja.

b) Sadržaj, metode i sredstva kojima se postavljeni zadaci ostvaruju

-Sadržaj odgojno-obrazovnog rada predstavlja solidnu osnovu za jake podstreke za ostavljivanje ciljeva s područja moralnog, radnog, intelektualnog, estetskog odgoja.

Steći će znanje iz više nastavnih oblasti kao što su: historija, geografija, ekologija ,umjetnost....

Ekskurziju odlikuje istraživački karakter i objedinjavanje mnoštva organizacionih i metodičkih radnji.

To podrazumjeva dobru pripremljenost učenika i nastavnika, posebno na području motivacije da se što više zapazi, sazna, zabilježi i upamti.

Odgojno-obrazovna svrha ekskurzije ogleda se u neposrednom opažanju i potpunom doživljaju stvarnosti i na taj način se stiču dublja i trajnija znanja, te ublažavaju negativne posljedice verbalističke nastave.

c) Nosioi realizacije predviđenih aktivnosti

-Nosioi realizacije svih aktivnosti su vođa puta-razrednica IX-3 Redžepagić Nevzeta, razrednici pratioci ostalih devetih razreda :Djedović Emina , Prazina Munir , Omerović Emir, te direktorica škole Sabiha Salčin kao i predstavnik turističke agencije.

-Ekskurzija mora zadovoljiti minimalne zahtjeve putovanja. Te zahtjeve treba obezbjediti kroz sveobuhvatnu stručni i tehničku pripremu, a sve u skladu sa Pravilnikom o organizaciji i realizaciji izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja / logorovanja, društveno-korisnog rada, škole u prirodi i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj i srednjoj školi, izdatog od strane Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo od 31.decembra 2010. godine, i izmjenama pravilnika od 04.05. 2016.g.

-Posebnu pažnju treba obratiti na bezbjednost kao nezaobilazan zahtjev u organizaciji i realizaciji, a podrazumjeva poduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku organizacije i realizacije. U tu svrhu treba posebno naglasiti sve odredbe Etičkog kodeksa kojih se moraju podržavati svi učesnici u ekskurziji.

d) Planirani obuhvat učenika

-Provedena je anketa , i u skladu sa Pravilnikom ponuđene su tri destinacije :Bihać ,Mostar i Tuzla. Za odlazak na ekskurziju od 103 anketirana 87 se izjasnilo da idu ,i većina se odlučila za Bihać, a 16 da neće ići .Roditelji će prije putovanja dostaviti Izjave/Saglasnost roditelja za putovanje, odnosno odlazak na ekskurziju.

e) Dužina trajanja

Ekskurzija će trajati ukupno 4 dana, od čega 2 radna i 2 neradna dana.

Ekskurzija bi se trebala obaviti u terminu 13.05.-16.05.2017.

(mogući tačni termini bi bili: 13.05.-16.05.2017. i 18.05.-21.05.2017. – da bi se zadovoljio gore navedeni uslov o broju radnih i neradnih dana, tačan termin će biti usaglašen sa Agencijom).

f) Planirani putni pravci i planirana destinacija

OPERATIVNI PROGRAM EKSURZIJE

1.DAN

polazak u jutarnjim satima sa dogovorenog mjesta,
zadržavanje u vezirskom gradu Travnik i obilazak njegovih znamenitosti ,
nastavak vožnje prema Ključu,
posjeta Nacionalnom parku „Una “ –Štrbački Buk,
nastavak vožnje prema Bihaću ,
dolazak i smještaj u hotelu.
odmor u hotel,
nakon toga lagana šetnja i obilazak Bihaća, Gradski park, Slapovi na Uni i razgledanje historijske jezgre grada ,
večera i kulturno – zabavni program (disko),noćenje .

2.DAN

doručak i posjeta srednjovjekovnom gradu i zamku Ostrožacu, na Uni (gradina starijeg željeznog doba ,srednjovjekovna tvrđava i turski grad),
povratak u hotel u ručak,
posjeta NP Plitvička jezera , najveći , najstariji i najposjećeniji hrvatski nacionalni park,
povratak u hotel .večera. disko. noćenje .

3.DAN

doručak, odlazak na cjelodnevni izlet u Zagreb, obilazak njegovih znamenitosti,
posjeta Zoo vrtu Maksimir ,
obilazak stadiona NK Dinamo,
obilazak Islamskog centra i ručak u sklopu istog,
odlazak do shopping centra Arena ,
povratak u Bihać , večera , disko i noćenje .

4.DAN

doručak i napuštanje hotela,nastavak putovanja prema Ključu i Jajcu ;
dolazak u Jajce odmor na Plivskim jezerima i čuvenom vodopadu na Plivi;
ručak na Plivskim jezerima ,potom posjeta ,starom jezgri grada ,muzeja AVNOJ.a;
nastavak putovanja prema Sarajevu sa usputnim zadržavanjima;
dolazak u Sarajevo u noćnim satima

g) Opis prijevoza, ugostiteljskih usluga i drugih usluga

Minimalni zahtjevi putovanja:

Putovanje zauzima značajno mjesto u realizaciji ekskurzije, te je u tom smislu postoji obaveza da se obezbijede uslove za sigurno i udobno putovanje učesnika ekskurzije. Sigurno putovanje,

podrazumijeva obavezu Agencije da koristi samo ona prijevozna sredstva (vlastita prijevozna sredstva ili prijevozna sredstva u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih lica koja su registrirana za obavljanje djelatnosti prijevoza putnika) u kojima su putnici i prtljag osigurani (putničko i zdravstveno osiguranje). Pri realizaciji putovanja moraju se koristiti autobusi odgovarajuće starosti, tehnički ispravni i pregledani, pod uslovom da njima upravljaju lica, koja ispunjavaju zahtjeve u pogledu profesionalne obučenosti i kompetentnosti i za koja Agencija školi dostavi pisane dokaze o psihofizičkoj sposobnosti za upravljanje autobusom (tehografske trake za prethodna dva dana), za vozače koji su angažavani za prijevoz učesnika ekskurzije. Zahtjevi u pogledu starosti autobusa (kao najčešće korištenog sredstva za prijevoz učenika) su za putovanje izvan Bosne i Hercegovine moraju se koristiti autobusi koji nisu stariji od deset godina. Zahtjevi u pogledu tehničke ispravnosti autobusa podrazumijevaju obavezu Agencije da osigura, te pravo i obavezu škole da zahtijeva, prije realizacije putovanja dostavljanje pisanih dokaza o, tehničkim pregledima autobusa koji se koriste za putovanje (redovni tehnički pregledi u posljednjih šest mjeseci i tehnički pregled obavljen ne ranije od pet dana prije putovanja). Zahtjevi u pogledu udobnosti podrazumijevaju obavezu Agencije i škole da osiguraju potreban broj sjedišta u autobusu ili putničkom motornom vozilu. Direktor ima obavezu obustave početka putovanja, ako nisu ispunjeni svi uslovi u skladu sa ovim pravilnikom, te ako utvrdi da prijevozno sredstvo nema dokaze o ispunjavanju navedenih uslova u pogledu tehničke ispravnosti, potrebnog broja sjedišta i odgovarajuće udobnosti, kao i u slučaju kada je očigledno da je vozač u takvom psiho-fizičkom stanju da nije sposoban sigurno upravljati vozilom (alkoholiziranost, umor, bolest, djelovanje opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje) o čemu će obavijestiti odgovorno lice Agencije, Ministarstvo obrazovanja i nauke i nadležni organ Ministarstva unutrašnjih poslova.

Minimalni zahtjevi pri pružanju ugostiteljskih usluga:

Ugostiteljske usluge u realizaciji ekskurzije predstavljaju bitan segment za kvalitetnu realizacije, te je, u tom smislu, obaveza škole da, prilikom ugovaranja putovanja upravlja eventualnim rizicima smještaja odnosno prehrane, te obezbijedi uslove za siguran i udoban boravak i prehranu učesnika. Ugostiteljske podrazumijevaju usluge pravnih lica (koji ispunjavaju uslove za bavljenje ugostiteljskom djelatnošću) u svrhu pripremanja hrane i pružanje usluga prehrane, pripremanje i posluživanje pića i napitaka u objektu i izvan objekta, te pružanja smještaja u objektima na način predviđen zakononi i propisima koji ureduju tu oblast. Siguran boravak, podrazumijeva obavezu Agencije da koristi samo one smještajne i ugostiteljske objekte koji zadovoljavaju određene standarde u smislu kvaliteta usluga smještaja, prehrane i posluživanja napitaka, sa posebnim osvrtom na visok kvalitet ispunjenosti sanitarno-higijenskih i zdravstvenih zahtjeva u pogledu pripremanja hrane i napitaka i smještajnih sadržaja. Ugodan boravak, podrazumijeva obavezu Agencije da osigura, te pravo i obavezu škole da zahtijeva, prije realizacije putovanja dostavljanje pisanih dokaza o kvalitetu smještajnih i ugostiteljskih usluga objekata (kategorizacija objekta), u kojima je planiran smještaj i ishrana učesnika (posluživanje hrane/napitaka u objektu i u prijevoznom sredstvu), u toku realizacije određenog oblika odgojno-obrazovnog rada. Učenici ne mogu biti posjetioци objekata i ustanova, te korisnici smještajnih i ugostiteljskih objekata koji u svojim sadržajima nude usluge suprotne načelima i ciljevima odgojno-obrazovnog rada (učenici ne mogu biti posjetioци predstava odnosno korisnici usluga smještajnih/ugostiteljskih objekata koji prikazuju/pružaju sadržaje neprimjerene uzrastu odnosno psiho-fizičkom razvoju djeteta/učenika). Škola je obavezna, prilikom ugovaranja, zahtijevati od Agencije da osigura postupanje odgovornih lica u smještajnim i ugostiteljskim objektima (u svim oblicima odgojno-obrazovnog rada koji uključuju pružanje tih usluga) u smislu zabrane posluživanja

alkoholnih pića i drugih opijata učesnicima, te posjete sobama drugih lica koja se ne nalaze na spisku učesnika (spisak dostavlja Agencija i škola) određenog oblika odgojno-obrazovnog rada. Bezbjednosni aspekti boravka ogledaju se i u obavezi Agencije da, svim učesnicima ekskurzije ili studijske posjete koja se realizuje u inostranstvu, izda odgovarajuću iskaznicu koja obavezno sadrži naziv i obilježje naše države, ime i prezime učesnika, naziv škole, podatke o smještaju (naziv i adresa hotela), te ime i kontakt telefon predstavnika Agencije. Učesnici tih oblika odgojno-obrazovnog rada, obavezni su da sve vrijeme boravka u inostranstvu nose iskaznicu sa sobom, istaknutu na vidnom mjestu.

h) Odredbe o upravljanju rizicima realizacije

Imajući u vidu činjenicu da je odgojno-obrazovni rad složen proces, planski organizovan i vođen, u kojem učesnici usvajaju znanja, stiču vještine i navike, psihički se razvijaju i svestrano se odgajaju, škola je obavezna preventivno postupati preduzimanjem niza sigurnosnih mjera kako bi povećan rizik, kao bitna karakteristika ekskurzije, bio sveden na razmnu mjeru, odnosno minimum.

Preventivno postupanje predstavlja niz planskih aktivnosti usmjerenih na povećanje sigurnosti svih sudionika uključenih u ekskurziju, a ogleda se u:

- ✓ pravovremenom upoznavanju roditelja / staratelja učenika sa eskurzijom koja je planirana Godišnjim programom rada škole;
- ✓ pribavljanjem pismene saglasnosti roditelja / staratelja kojim se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika u ekskurziji;
- ✓ planskom upoznavanju učenika i roditelja / staratelja sa etičkim kodeksom (društveno prihvatljiva pravila ponašanja), na časovima odjeljene zajednice, odnosno na roditeljskim sastancima;
- ✓ upoznavanju učenika sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje;
- ✓ zaštitnim mjerama od odlaska učesnika na neprikladna mjesta;
- ✓ edukaciji učenika sa ciljem aktivnog doprinosa učenika u procesu realizacije ekskurzije;
- ✓ obavezi škole da pored vođe putovanja, odredi i po jednog pratioca zaposlenika škole na svakih najmanje 15, a najviše 20 učenika;
- ✓ obavezi roditelja / staratelja da blagovremeno upoznaju nosioce aktivnosti organizacije i realizacije ekskurzije o zdravstvenom stanju i sklonostima njihove djece, odnosno učenika;
- ✓ obavezi škole i Agencije da osiguraju visok kvalitet usluga prijevoza, smještaja, ishrane te drugih usluga u sklopu turističkog paket/aranžmana;
- ✓ obavzi sa svim učesnicima ugovri putničko i zdravstveno osiguranje, i
- ✓ obavezi upoznavanja svih sudionika sa preporukama Ministarstva zdravstva o postupanju u slučajevima da dođe do razboljevanja učesnika u toku putovanja i boravka u turističkom mjestu.

i) Planiranje cijena usluge odnosno finansijski okvir

Ukupna cijena kompletnog aranžmana koštat će od 250,00 KM do 300,00 KM po učeniku.

Način plaćanja, broj rata i avans, roditelji će plaćati u dogovoru sa Agencijom, uključivo uplatnicom na žiro-račun agencije.

j) Tehnička realizacija

Tehnička priprema podrazumjeva radnje organizacije i realizacije, a naročito:

- ✓ odabir najpovoljnije ponude, shodno Zakonu o javnim nabavkama, izvršit će se konkurentskim zahtjevom najmanje tri ponude;
- ✓ stalne konsultacije sa roditeljima koji finansiraju ekskurziju;
- ✓ usaglašavanje Izvedbenog plana i programa sa cijenama Agencije, programom putovanja, te opće uslove putovanja;
- ✓ usaglašavanje programa putovanja i općih uslova putovanja sa Zakonom o turističkoj djelatnosti, Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti i odredbama Pravilnika o organizaciji i realizaciji ekskurzije;
- ✓ konsultacije sa ciljem potpune ukjučenosti i obaviještenosti roditelja o svim ponuđenim sadržajima, posebno u smislu izbora mjesta realizacije i kompletnog aranžmana;
- ✓ utvrđivanje i upoznavanjem sa vremenskim okvirom, odnosno terminima (polazak, dolazak, boravak, povratak);
- ✓ vremenski okvir odgovornosti nosioca aktivnosti, Agencije i zaposlenika škole uključenih u realizaciju ekskurzije;
- ✓ prikupljanje podataka o organizaciji, kategorijama i uslovima smještaja, vrsti i kvalitetu vozila za prijevoz učenika, kvalitetu uslugu turističkog vodiča i drugih lica koja će tumačiti planirane odgojno-obrazovne sadržaje;
- ✓ aktivnosti usmjerene na prikupljanje dokumentacije neophodne za putovanje (pasoši, police putničkog i zdravstvenog osiguranja, te razne potvrde i druga dokumentacija za realizaciju turističkog paket/aranžmana);
- ✓ poduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku realizacije oblika odgojno-obrazovnog rada;
- ✓ ažuriranje pisane dokumentacije koja obuhvata sve pojedinačne akte nastale u postupku obaviještavanja roditelja o ovim oblicima odgojno-obrazovnog rada, te pismene saglasnosti roditelja kojom se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika; i
- ✓ druge obaveze, uvažavajući specifičnost ekskurzije.

k) Način finansiranja po kategorijama učenika

Roditelji obezbjeđuju sredstva za finansiranje učešća svoje djece / učenika, koja podrazumjevaju sve troškove neophodne za učešće u ekskurziji, kao i troškove koji podrazumjevaju naknadu štete prouzrokovane nemarnim ponašanjem učenika.

Sredstva osigurana donacijom od Općine Vogošća koriste se isključivo za sufinansiranje učenika lošijeg materijalnog stanja.

l) Ostalo

Tokom realizacije ekskurzije posebnu pažnju treba obratiti na:

- ✓ informisanje roditelja;
- ✓ dnevnik rada;
- ✓ evidentiranje bitnih podataka.

-Po završenoj ekskurziji, na prvoj narednoj sjednici Nastavničkog vijeća, vođa ekskurzije će podnijeti izvještaj o realizaciji ekskurzije.

Evaluacija ekskurzije izvršit će se u skladu sa čl. 68. Pravilnika o organizaciji i realizaciji izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja / logorovanja, društveno-korisnog rada, škole u prirodi i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj i srednoj školi, izdatog od strane Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo od 31. decembra 2010. godine.

Za sve ostalne, eventualne, situacije koje nisu naveden u ovom Izvedbenom planu i programu primjenjivati će se odredbe već pomenutog Pravilnika, pri čemu će se posebna pažnja posvetiti na prava i obaveze organa i tijela škole, roditelja / staratelja, učenika, te prava i obaveze Agencije. U svakom slučaju, ekskurzija se organizuje i realizuje u najboljem interesu učenika.